

Қазақстан республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы,

ҚарМТУ ректоры

Ғазалиев А.М.

«____» 2016 ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

BPSB 3320 «Байыту процестерін сынамалау және бақылау» пәні

BMPB 10 Байытылғыштық, модельдеу және процестерді бақылау
модулі

5B073700 «Пайдалы қазбаларды байыту» мамандығы

Таяу-кен факультеті

ӨӘ жөне X кафедрасы

2016

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленеді:
х.ғ.к., аға оқытышысы Такибаева Алтынарай Темирбековна

Өндірістік экология және химия кафедра отырысында талқыланған
№ _____ хаттама «_____» 2016 ж.
Кафедра менгерушісі _____
«_____» 2016 ж.

Тау-кен факультетінің оку-әдістемелік кеңесімен макұлданған
№ _____ хаттама «_____» 2016 ж.
Төрағасы _____
«_____» 2016 ж.

Оқутышы туралы мәлімет қатынас ақпараты

А.Ж.Ә. х. ф. к., аға оқутышысы Такибаева А.Т.

ӨӘ және Х кафедрасы ҚарМТУ-дың 5-ші корпусында (Карағанды қ., Терешкова көш., 19), аудитория 46, байланыс телефоны 567593.

Пәннің еңбек қолемділігі

Семестр	Кредиттер саны	Сабак түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі			
		Қатынас сабактарының саны										
		дәрістер	практика лық сабактар	зертхана лық сабактар	СОӘЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны						
5	3	30	15	-	45	90	45	135	ТТ			

Пәннің сипаттамасы

«Байыту процестерін сынамалау және бақылау» пәні «Пайдалы қазбаларды байыту» мамандығының негізгі пәндерінің бірі, таңдау бойынша компоненті болып табылады.

Пәннің мақсаты

Байыту фабрикасында процестерді сынамалау, бақылау және автоматтандыру стунеттермен білім алу.

Пәннің міндеттері:

- сынамалау негізгі теориясы;
- сынамалау, бақылау және автоматтандыру схемасын құрастыру, сынамалау құрылымды таңдау және есептеу, сынаманы жеткізу және дайындау:
- технологиялық процестің бақылау параметрлерін білу;
- товарлық және технологиялық балансын құрастыру.

Білу керек: сынамалау, статикалық параметрлер, сынамалау материалдың құрамының вариациясын анықтау, сынамалау процесінің абсолютті қисықтары.

Істеп білу керек: технологиялық схемасына сынамалы аппараттарды таңдау және есептеу.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді зерделеу үшін келесі пәндерді (бөләмдерді, тақырыптарды) көрсету арқылы менгеру қажет

Пәндер	Тарау атавы (тақырыптар)
1. Кен дайындау процестерімен жабдықтары	Бәрі тараулар
2. Пайдалы қазындылардың байыту негіздері	Бәрі тараулар

Тұрақты деректемелер

«Байыту процестерін сынамалау және бақылау» пәнін зерделеу кезінде алынған білімдер: флотациялық байыту әдістері, курстық ғылыми-зерттеу жұмыстары пәндерін менгеру кезінде пайдаланылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы (тақырыптар)	Сабак турлері еңбек көлемділігі, сағ.			
	практикалық сабактар	практикалық сабактар	практикалық сабактар	практикалық сабактар
1 Кіріспе. Сынама туралы түсінік	3	2	-	5
2 Қозғалмайтын жатқан материалдардан сынамалардың сұрыпталуы. Қозғалатын массалардан сынамалардың сұрыпталуы	4	3	-	5
3 Геолого-технологиялық карталау	4	2	-	5
4 Сынамаларды іріктеуге, жеткізуге және дайындауға арналған аппараттар	4	3	-	5
5 Технологиялық процестің бақылаушы параметрлері	4	2	-	5
6 Технологиялық баланс, оның құратырылуы және есебі	3	3	-	5
7 Байыту процестерін бақылау және өлшеу жүйелері	4	-	-	5
8 Байыту фабриканың автоматтандыру жобалары	4	-	-	10
Барлығы	30	15	-	45

Практикалық (семинарлық) сабактар тізімі

1. Сынаманың өндөудің әдістерін талдау
2. Сынаманың мини-малды салмағын анықтау
3. Сынамалау мен анализ нәтижелерінің қателіктерін анықтау
4. Спиральді классифи-катормен тұйық циклде жұмыс істейтін жұмырдиірменнің жұмысын қалыпқа келтіру, бақылау

СӨЖ ге арналған бақылау тасырмаларының тақырыптары

- 1 Массаны өлшеу әдістері.
- 2 Массаны анықтау үшін көлемді өлшеу.
- 3 Денелердің сеппелі тығыздығын анықтау.
- 4 Пульпаның тығыздығын анықтау.
- 5 Пульпа параметрлерінің арасындағы қатынасы.
- 6 Қатты дененің тығыздығын анықтау.
- 7 Ілғыдылығты анықтау.
- 8 Сынама компоненттерінің механикалық бүлінуы және қлішенуі.
- 9 Сынама компоненттерінің химиялық болінуі мен кейінгі олардың массалық үлесін анықтау.
- 10 Шашыранды сәулелендіру кеңстігі, анықталатын компоненттердің массалық үлесінің сипаттамсы ретінде.

- 11 Құрамдас минералогиялық талдау.
- 12 Гранулометриялық құрамды анықтау.
- 13 Нүктелік сынамалардағы компоненттердің массалық үлесін бөлшектеу заңдылықтары.
- 14 Нүктелік пен біріккен сынамалар арасындағы байланыс.
- 15 Біртекті және әртекті массивтардың минималдық массалары.
- 16 Қолайлы сынама тандау.
- 17 Біртекті массив үшін сынаманың минималдық массасының толық және жұмыстық формулалары.
- 18 Жеңілдетілген формулалардың коэффициенттерін анықтаудағы тәжірибелік әдісі.
- 19 Біртектіемес массалардың қасиеттердің кездейсоқ өзгеруінің минималды салмағы және нүктелік сынамалардың саны.
- 20 Минимальная масса пробы для определения содержания класса крупности, ограниченного с одной стороны.
- 21 Жінішке класстардың мазмұнысын анықтау үшін минималды салмағы.
- 22 Сынамалардың айырбастау типтік талаптары.
- 23 Сынаманы қысқарту қателігі.
- 24 Сынаманы дайындау қателігі.
- 25 Анализге навесканы алу қателігі.
- 26 Сынаманы байыту және қателікті анықтау.
- 27 Нәтиженің қателіктерін сұраптау.
- 28 Сынамалау нәтиженің жүйелік қателіктерін анықтау және жою әдістері.
- 29 Сынамалау нәтиженің кездейсоқ қателіктердің жалпы формуласы және диаграмма формуласы.
- 30 Сынамалауды онтауландыру.
- 31 Сынамалаудың қателіктерін шыгару.
- 32 Қозғалмайтын массалардың сынамасын алу және сынамалау.
- 33 Қозғалатын массалардың сынамасын алу және сынамалау.
- 34 Сынаманы көлбеу қимамен алуға арналған сынамалау жабдықтар.
- 35 Бойлық қимасымен алғынатын сынамаларға арналған жабдықтар.
- 36 Кеннің сынамасын алу және дайындау жүйесі.
- 37 Сынаманы контейнермен жеткізу.
- 38 Технологиялық баланстардың жүйелердің шығарылуы.
- 39 Тауарлы баланстың шығарылуы және шыгару көрсеткіштердің қателігі.
- 40 Баланстарды дұрыстау.
- 41 Көмірді байыту фабрикаларында сынама туралы түсінік.
- 42 Түсті металлургия фабрикаларында сынама туралы түсінік.
- 43 Вариациялық әдіс туралы қысқаша түсінік
- 44 Расчет коэффициентов вариации состава руды и продуктов обогащения
- 45 Химиялық анализге сынаманың минималды салмағы
- 46 Негізгі және қосымша жабдықтардың жұмысын бақылау
- 47 Байыту фабрикаларында кендердің құрамын анықтайтын әдістері
- 48 Вариациялық әдіс туралы қысқаша түсінік
- 49 Байытудың технологиялық схемалардың негізгі шығарылуы

- 50 Байыту фабрикаларында сынамалау үрдісін еңгізу
 51 Байыту фабрикаларында сыманы алу әдістері
 52 Флотациялық фабрикаларында үрдістерді автоматтандыру жобалары
 53 Фабрикалардың үрдістердің автоматтандыру құжаттары
 54 Негізгі және қосымша жабдықтардың жұмысын бақылау
 55 Байыту фабрикаларында кендердің құрамын анықтайтын әдістері
 56 Байыту фабрикаларында қолданылатын өлшеуге жабдықтар
 57 Байыту фабрикаларында вариациялық әдісін үрдісті анықтау кезінде қолдану
 58 Кездейсоқ әдіспен анықтау
 59 Байыту фабрикаларында датчиктер туралы түсінік
 60 Алынған пайдалы қазбалардың түрлері және пайдаланымы

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60 %-ға дейін) мен қортынды аттестаудың (емтихан) (40 %-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100 %-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау үзактығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	
Есептерді тәжірибелік шығару	1. Сынаманың өңдеудің әдістерін талдау	[1], [2].	3 апта	Ағымдағы	3 апта	2,5
№1,2 тәжірибелек пәнді орындау	2. Сынаманың минималды салмағын анықтау		3 апта	Ағымдағы	6 апта	2,5
СӨЖ	Емтиханға дайындық	Лекция конспекті	1 біріккен сағат	Аралық	3,5,7 апта	15
Тестік бақылау	Пән материалының менгерілу деңгейн тексеру	[1,2,3]	1 біріккен сағат	Аралық	7 апта	10
Есептерді тәжірибелік шығару	3. Сынамалау мен анализ нәтижелерінің қателіктерін анықтау		3 апта	Ағымдағы	12 апта	2,5
№3,4 тәжірибелек пәнді орындау	4. Спиральді классификатормен түйік циклде жұмыс істейтін жұмыр дірменнің жұмысын қалыпта көлтіру, бақылау	[1,2,3]	3 апта	Ағымдағы	15 апта	2,5
СӨЖ	Емтиханға дайындық	Лекция конспекті	1 біріккен сағат	Текущий	9, 11, 13	15

					апта	
Тестік бақылау	Пән материалының менгерілу деңгейн тексеру	[2,3,4]	1 біріккен сағат	Рубеж-ный	14 апта	10
ТТ	Пән материалының менгерілу деңгейн тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	2 біріккен сағат	Қорытынды	Сессия кезінде	40

Саясат және процедуралар

«Байыту процестерін сынамалау және бақылау» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

1. Сабакқа кешікпеу.
2. Сабактан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынады.
3. Сабактың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.
4. Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.
5. Қатыспаған практикалық және зертханалық сабактарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Козин В.З., Тихонов О.Н. Опробование, контроль и автоматизация обогатительных фабрик. М.: Недра, 1990 г.
2. Разумов К.А., Перов В.А. Проектирование обогатительных фабрик. М.: Недра, 1982 г.
3. Артюшин С.П. Проектирование обогатительных фабрик. М.: Недра, 1974 г.
4. Абрамов А.А. Флотационные методы обогащения. М.: Недра, 1985.
5. Фоменко Т.Г. Гравитационные методы обогащения. М.: Недра, 1984.
6. Руденко К.Г., Шемаханов В.В. Обезвоживание и пылеулавливание. М.: Недра, 1966.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Шилаев В.П. Основы обогащения полезных ископаемых. М.: Недра, 1986.
2. Зверевич В.В. и др. Основы обогащения полезных ископаемых. М.: Недра, 1981.
3. Справочник по обогащению руд. Обогатительные фабрики / Под ред. С.С. Богданова, Ю.Ф. Ненакоромова. 2- изд., перераб. и доп. М.: Недра, 1984.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)

BPSB 3320 «Байыту процестерін сынамалау және бақылау» пәні

BMPB 10 Байытылғыштық, модельдеу және процестерді бақылау
модулі

31.03.2004 ж. № 50 мемл.бас.лиц.

Баспаға ____ 20 ____ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы ____ дана
Көлемі ____ оку бас.п. № ____ тапсырыс Бағасы келісілген